

Izhaja
na pol poli
vsaki četver-
tek.

SLOVENSKA BCELA.

Velja na leto
2 fl. 24. kr.
in po pošti
3 fl. sr.

Lé posloven tednik.

Čislo 25.

V četvrttek 17. junija 1852.

III. tečaj.

Od nebeške glorie.

(Po stari legendi.)

Stoji stoji tam samostan,
Je v njem monih, ki let' in dan
Premišljal je samó letó,
Kakó v nebesih je lepo,
In kakšno je veselje tam,
Ki je ljudém prikrito nam,
Ki vidilo ga ni okó,
Ki slišalo ga ni uhó,
Ki ga čutilo ni sercé,
In ki preseže vse željé. —
Iz kloštra šel počasnih nog
Sprehodit enkrat se je v log,
Kar na drevesu pevčica
Zapoje rajska tičica,
In poje poje tak lepo,
Da obena tica ne takó.
Prepevala je glorio,
Ki jo v nebesi vživajo ;
Prepevala na jasen glas
Je njega veličast in kras,
Ki zemlje je in nebá vladár,
Od kterege je vsaka stvar.
Prepevala, kak božji svit
Nebeščanom je všim odkrit.
Kak angelci lepo pojó,
Lepo pojó, sladko pojó,
Sveti trojici strežejo,
Mario d'vico vénčajo,
Ki vsa vsa osvitljena je,
Kraj sina posajena je.
Je pela od veselja tih ,
Ki so v številu zvoljenih ,
Ki njih posést za vekomaj
Veseli je nebeški raj ,
Ki božje obličeje gledajo,

Brez něhanja ga vživajo.
In pela je takó lepo
Takó lepo, takó sladkó,
Da se od glasov presladkih
Je precej zamaknil monih,
Da se takó je zamaknil,
Da se kar nić, ni nić ganil,
Da, ko že odletela je,
Mu pesmica donéla je
Takó lepo, takó sladkó
Še zmiraj zmiraj na uhó.
Al kadar se mu zdelo je,
Da tica odletela je,
Se verne spet, in v klošter gre,
Vratár neznan mu vanj odpre,
Poznal monihov nić več ni,
In tudi njega ne oni.
„Kakó je to, kako je to !
Pred eno uro je biló,
Ko sim zapustil samostan,
Da šel sim v log, ko slehern dan,
In spremenjeno je vse zdaj,
In nepoznan mi skorta kraj.
Zdaj spomni viši se opát,
Da j'bral v zapisniku enkrat :
„Da šel monih iz kloštra je
Pa da ni vernil nić več se,
Pa nikdar se ni vernil spet,
Od takrat zdaj je tristo let.“
„Tedaj poslušal tristo let,
Sim rajske tico pesem pet‘;
Ker pesem b'la je tak sladká,
Ki pela jo je tičica,
O kakšna še le gloria
Veselja je nebeškega!“

M. Valjavec.

Cerkvica sv. Magdalene na Lurnskem polju.

(Konec.)

Med zmagavce stopi sedaj poročnik od běguncov, ktere je na vse kraje razkropljene Vojnomir s velikim trudom skupil ter jih potrebe se nevihti ogniti prepričal, s naznaniščem, da so pripravljeni, se Kajtimarovemu nasledniku podati. Na Domicianov svet jim tedaj Valdun milostivo dovoli varnost osobe in vlastine, oblubi vse popolnoma pozabiti in bogato obdarovati té, ki se kerstiti pusté. — Ko poročnik s ovim odgovorom nazaj pride, se jih veliko oglasi, ki so pripravljeni se svojim Bogovom odpovedati; drugi pa zakopljeno svoje kije in buzdovane v zemljo s terdnim zaupanjem, da pride gotovo enkrat pravične osvete strašen dan.

Na krasnem prestolu, ktere ga so ponosni zmagavci pod svetimi lipi Sventovita postavili, sedi vojvoda Valdun, na njegovej desnej pa stoji Bojar Domician in na levez dva vladika, Hejmo Rožeški i Reginbald Kotiški Kleče leži zadnega sin pred nogami vladarja, in zraven njega bleda pa rajskelepa deklica v slovenskej nošnji. — Ko se boj s svojim grozami tudi nad Psarnico razvije, so zmagonosni Bojari navadno po hišah zapaljenih vasi plenili in morili Kadar vломijo v županovo stanišče, naleté na zapuščeno deklico, ki se od straha nadvladana brezvěstno na tla zgrudi; že so jo hotli vymertiti, ko približi Teodat, ki se je že přidružil Domicianove vojski, ko je na Koroška tla stopila. Toraj urno odstopijo vojaki od svojega namena, ko so vidili pred seboj visokega in berhkega mladenca, ktere ga so ko prijatla svojega vojvoda poznali, in ko zvestega zaveznika in pravega junaka spoštovali in ljubili. —

„Koga mi pripelješ, Teodat?“ vpraša vojvoda in pogleda s prijaznim okom na klečijočega.

„Cojtmarova hči“ — odgovori vprašani s priklonjeno glavo: „prosi po meni in s menož združena za življenje svojega očeta.“

„Težko je“ — reče knez: „zaduženje vjetnika; ker on je bil, ki je moje zmoleno i zapeljano ljudstvo v svojem terdovratnem vporu proti meni poterdel in me silil, s krvavo šibo vojske svoje otroke lepsti. — Vendar vstanita! Nerad bi prošnji vrednega sina mojega najvérnišega prijatla odrekkel, zlasti ob uri, ko se sopet vsedem na prestol, ktere ga mi je prosijoči s lastno nevarnostjo oteči pomagal. — Da bi se tudi tvoj branjenik vrednega skazal milosti, ktero sim mu zavolj tebe dodeliti pripravljen. — Pripeljite semkaj vjetnika!“

S pripognjeno glavo, okol ktere se sivi kodri valé, s temnim na tla pobešenim pogledom ponosno stopa župan še ves okervavljen in opršen vsred močne straže. Nasproti mu skoči jokajoča hči in objame kolena vkljenjenega očeta.

„Cojtmar! beseduje vojvoda:“ Serce me boli, ko vidim v takem stanu pred seboj stati najhrabrejšega zmed celega ljudstva. „Tiho in nepromakljivo stoji župan. — „Težko si se“ — dalje govori Valdun: „nad menož in domovino svojo pregrešil; zaupanje ljudstva si v zlo obernil, ter ga k nevérnosti in bratomorstvu podšuntal nasprot temu blagemu nauku, ktere ga plam je vžgal pobožni Rupert v tej goratej zemlji. —

Ojstra pravica tirja tvojo težko zadolženo glavo. — Vendar zastran onega mladenča, ki ga pred seboj stati vidiš, zastran tvoje blagosrčne hčere naj naměst pravice vlasta milost, ako se odpoveš svojim lažnjivim Bogovom in mi na altarju Križanega na novo zvestobo prisežeš.«

Počasi vzdigne sedaj Cojtmar glavo in odgovori s nagerbanim čelom: „Zastran tega fantalina in moje hčere praviš? — Dete moje nima s odpadencem nič opraviti, in skoz prošnjo izdajavca noče Cojtmar svoje življenje ohraniti. — Peljite me k smerti!“

„Cojtmar!“ jame sopet knez: „Božanstvo ti je podarilo jasen um in žlahino srce, da ju obreš v prid in blagor ljube očetvine. Še zamoreš rane, ki si jih bratom svojim zadal, zaceliti. — Toraj odvzemite mu spone! — Prejmi sopet svoje posestva! Idi sopet v svojo županijo v sredo svojih ljubljenih otrok. Samo popred se daj kerstili, in —“

„Nikakor ne!“ tužno vjetnik odgovori: Veri, ktero je deček nedolžno igraje spozuoval, se serec že na kraju hladnega groba ne more odpovedati, — in kakor oče — misli tudi moja Ljudvinda.«

„Oče!“ plašno zaprosi hčerica: „Nikar ne zaverzite, kar vam ponudi knezova milost! Učite se najpred spoznati toto včro, ki uči mir in ljubezen, in ktero nam je ljubezen sama dala ko blagodarno luč, da nam prijazno razsveti tmino življenja. — Ako vam je sicer Triglav polja blagoslovil, Živa vam ljubo zdravje podelila, in Božič domače ognjišče varoval; vse združeno in lepše najdete to sopet v Bogu—kristjanov. Na smertnej postelji se vam ni treba pred Zlodjem tresti, ker bo vas varovala sveta děvica z svojim sinkom božjim in zveličani —“

„Molci, nesrečnica!“ zakriči razljuteno župan. „Kaj moram slišati! Ti se podstopis mi hvaliti vero —“

„Ktero radostno — akoravno mi proti vaša jeza — spoznavam!“ se iskreno deklica oglasi. „Preljubi oče! prišla je za me resnobna ura, v kterej imam skušnjo prestati, ako sem tudi vredna se kristjana zvati. — Zarocili ste me z Volkovičem i veselo mene in njega blagoslovili, ker naju je ljubezen združila. Radostno sem se vdala nagibu mojega serca in očeta želji ter se nadjala, v dragega naročju zemeljske blažnosti deležna biti; — Ali še več mi je dodelil: venec večnega življenja mi je spletel; kerščena sem in Magdalena imenovana.“ —

„Vmolkn, zaveržena!“ serdit oče zarenči. „Oj! prokleti! ti si jo zapeljal, tote kratko in malo se imaš veseliti svojega čina. — Prejmi, Černibog! žertvo svojo. — In naglo ko blisk izterga razljuteni iz rok nekega vojaka ojster meč, ga Teodatu v persa porinuti. To vidši devica globoko zdihne in urno plane pred ščit svojega ljubljence, in — teran od slepe běsnosti verže oče hčeri morivno jeklo skoz mlado serce. — Obupno se nesrečen morivec zgrudi pred nogami smertno ranjene. Vsi pričujući nad tim groznim djanjem osterme; brezvěstno potegne Teodat meč iz tóka, klečijočega prebostí.

„Nikar, moj Teodat! reče devica s pojemajočim slabim glasom.« Kaj hočeš li storiti? — Vmiraje na krízu je odpustil božji Sin svojim morivcom; stori jednak, in prizanesi! — Varuj mojega očeta pred obupnostjo! Ohranitev njegovega življenja naj ti bo plačilo moje ljubezni!“

„Pri Bogu obljudim, sveta devica!“ jokaje mladeneč odgovori in poklekne pred njo.« „Kar le terjaš, naj se zgodi: Svoje življenje posvětim tvojej želji.«

„Hvala lepa,“ se nasmehlja Magdalena. „Ločitve težko in grenko uro mi lahko i sladko storis. — Bliža se sladko spanje — že se je prikazala na svitlih oblakih nebeška kraljica, me sprejeti v svoje naročje. — Z Bogom, moj ljubi Teodat! — Srečno, moj dragi oče! Vaša hčerka gre v svojo pravo lepo domovino.“

„O nikar me še ne zapusti!“ stoka starec: „Poglej še enkrat prizanesljivo in prijazno na vmariveca, in vzemi seboj tolažbo, da si svoje veri eno dušo pridobila. — Toraj — „se vzdigne in dalje beseduje:“ vas pohlevno prosim, vzemite me v svoje čisto družtvu! Vera, ki tako vmreli uči, zamore le osrečiti. — Njej posvetlim zanaprej celo svoje brezradostno življenje, in — bi terjala mojo kerv — tako naj veselo teče v spravo mojega hudodelstva.“

„O ljubeznjivi oče!“ šepeta vmirajoča: „Kako obilno mi poverete kratko bolečino. — Glejte, o poglejte — odpirajo se že rajske vrata — Maria! sprejmi milostljivo vbogo hčerico!“

Omahne ji zala glavica; nebeško smehljanje zaigra na obledelih ustih; sicer bistro oko otemni, in - ne diha več. — Dolga sveta tihota je obhajala smert mlade mučenice. — „Cojimar!“ turobno pa ozbilno zadnici vojvoda pregovori: „za maščovanje kliče k mojemu prestolu kerv, ki si jo prelil; — vendar ne pozna osvete naša vera, ktero je sam njeni začetnik odpustivši svojim sovražnikom skoz smert na križu poterdiril. Požgne hčere smert je sprava za tvoje djanje, odpustila ti je, in — zato ti tudi jaz odpustim. Vstaní, Otovin! — tako se boš vbedoče zval. — Na ovem mestu hočem prejeti tvojo oblubo; jutro te bo na grobu vmerle kersta sveta zaveza s nami sjedinila, in pod timi košatimi lipami se bo sozidala cerkev, posvečena svetnici, ktere ime je nosila tvoja rajna hči.“

„Tako naj bo!“ skesano reče in na novo pred knezom na holena pade: „Pokornost prisěžem tebi in novej véri zvestobo do hladnega groba.“

* * *

Ako skoz prijazno Lurnsko polje, ki je z gostim smerečjem omejeno, potuješ, zagledaš nad Psarnico malo od treh starih lip obsenčeno in svetej Magdaleni posvečeno cerkvico. Čul boš tudi v bližnjem kraju neko šumenje, kjer so Sventovita duhovniki lahkovernej množici prerovali. — Ali tam, kjer se je ta dogodba pripetila, jo dan današnji ne slišiš več v slovenskem govoru pripovedovati; zakaj naši predniki so se od Nemcov zatirani ali ponemčili ali svojo domačijo prostovoljno zapustili. Pa tudi Němec tega okraja ti bo zvesto praviti včel od strašne vojske, kervavih globin, starodavnih lip in o prihodnem dnevu osvete in svobode — akoravno je od istih dob že več ko tisuč lét preteklo.

L. P.

R ino L sta slavenska vokala. (Konec.)

7. Ako se **i i r** bez vokala pišeta, se tudi več zmot odvrne n. pr. verni gläubig, verni kehre um = vrni, varni sicher, (il. varni = vrni); ali uže vseli pišete verni gläubig = vérsni ali věrni? sérni, sarni, srni; zarno — zrno; darni — drni; parni — perni — prni; mérni — marni — mrni itd. potlér kolni Wagen = kolni — klni

fluche; polni — polni — plai; volna — volna — vlna itd. Ali pišete za 1om, kedar ne smě v u přeiti, vseli j? ino ali to vseli směte bez pregrěška?

8. Glasovanje (Lautermethode) uči, da **I** i **R** bez vokala izrekati ino tedaj tudi pisati, ni težko, marveč se tako hitreje piše ino pravje izreka, česar se je v učilnicah kmalo presvedočiti. Prvenci, kteri šče bez razuměnja beró, izrekajo n. pr. smert Tod—smert—smärt, rekel hat gesagt, po učiteljevom pravili, da se I včasih kakor o ali u izgovarja = rekeo ali reku, dolg Schuld = doug, akoravno večina Šlajarcev dug s vsemi Jugoslaveni, a ne doug izgovarja. Tudi Ogrski Sloveni imajo v tom primerku čisti **u** n. pr. Kūzmicsev Nouvi zakon Mat. I. 22 spunilo se je; II. I od sunčenoga zhoda itd. Bodi nam Jugoslavenom tedaj pravilo: I. r med konsonanti ino na kraju po konsonantu je: rrr bez vsakoga čistoga vokala: trg, prt, žrd, strd, hrabr, ostr ino na začetku slovke: rděti, rž, rt, rvati, ino II. I je med konsonanti, pred konsonanti na srédi, ino na kraju besede: u ali o ali ou po naréčijh: dlг = dug — doug; malta = mauta, ba та = bauta; пletи = pleto — pletu, pisal = pisav. (Se vë, da bi bolje bilo, ako bi se I vseli izrekalo, kakor I naši Rezianci, Nadmariborjanje vseli ino Hrvatje na kraju besedi vseli izrekajo. — Kar pak prenesrečno Jugoslavensko popako, iznemši Blgare, zadéva, da se I med konsonanti, pred konsonanti ino na kraju besede v neumi **u** kazi, povzemem svarjenje slavnoga, oj prérano umrloga učitelja Slav. v zajemnosti: „Musim vyznatí, že se mi srbsko — illyrské zpověďování pravé staré slavenciny k pr. vuk misto v lk, puniti místo plniti atd. naskrze ne libi.“ Kollár Cestop. str. 123, ino želim, da bi se skoro odpravila.

9. Ino zadnji, akoravno prvi ino prevažni razlog, zakaj pišimo i r, kendar sta sama vokala, bez vsakoga drugoga vokala, je sloga slavenska, ino toj se mora vse drugo ukloniti, podvréci ino ji stréci. Kakor smo se naimev v è: svét Welt za vse različne Slavenske izgovore: i, e, j, ie, ije, ea, ej, aj, je, jo, y (kdar drugače piše, je slogi sopr!) prijazno složili, ino še se imamo za izgovore: št, šc, é, è v è n. p. mláchen gedroschen ino za izgovore: žd, dž, ž, dz, z j v ž n. pr. rožen geboren v kratkom združiti, tako se tudi v pisanji ra i la zedinimo za vse razne izgovore ino pisave: ar, er, iar, or, úr, ru, r'; ol, el, il, lu, lù, l', u n. pr. drn Wasen = dr'n ogrskosloven. srb. blg. češ.; darn polj.; dern sloven. rus; dorn luž.; trg Markt ogrskoslov. srb. blg. češ.; targ polj.; torg rus.; terg sloven. targ ilir.; zrno Kern ogrskoslov. srb. blg. češ.; ziarno polj.; zorno luž.; zerno slov. rus.; zarno ilir.; pln češ blg.; peln polj.; poln sloven. luž. rus.; pun ogrskoslov. ilir. srb.; vlk blg. češ.; vilk polj.; velk luž.; volk sloven. rus.; vuk ogrskoslov. ilir. srb.; dlg blg.; dolg sloven. luž. rus.; dlug češ. polj.; dug ogrskoslov. ilir. srb. itd. — Povrzimo da prokleto starokopitno, robsko pravopisno pravilo: „Piši, kakor govoris.“ Ker je to, dokler še jednoga, kniževnoga obcega jezika ne imamo, našemu slovstvenomu približanju naj vekši sovražnik ino se ne ustavljammo dle potrebnim popravam; pišimo od sega dob etimologièki, složno, vzajemno, obcinski, bratovski - Slavenski, slovstveno! Bélan kin.

Sveta ribca.

(Narodna povedka).

Neka mačoha nažene svojega bedastega pastirka s rešetom po vode. Nerodnež, kakor ga je imenovala, gre k studencu, zajema vode, pa mesto vode ostane u rešetu le ribca, ktera se je sedaj, ko voda iz rešeta steče, hudo premelovati jela. On jo hoče mesti vode pasterki nesti, pa kako ostermi, ko ga ribca takole nagovori: „Ljub moj! deni me u vodo nazaj, saj vidiš, da moram na suhem umreli. Tebi bi se tudi dobro ne zdelo, ako bi te kdo u vodo pahnil, in bi moral utoniti, saj ti ne hode zastonj — Kar bodeš u mojem imenu prosil, ti bo dano.“ / Milo serčen kakor je bil, verže ribco bez pomiseka u vodo nazaj, ter poskusi vodo zajeti, ako se mu ni ribca zlegala. Med besedami: „Bog in sveta ribca, da bi rešeto vodo dèržalo“ porine rešeto u vodo, in ga opet uzdigne. / No! sam si skoraj ni verjel, da je rešeto vodo deržalo. Ko domu pride, položi rešeto s vodoj na klop, in se znak na peč vleže. Mačohi pa se nikakor ne zdi po pravici, da je on u rešetu vodo prinesel; mislila si je to mora copernik biti. Za tega del ga nažene u hosto, naj ji hitro bukev za dèrva poseka, in jo domu privleče. Če ravno nevoljen, se jej vendar uda, in se spravi od doma. U hosto pridiši, zažene sekiro na tla, si zbere bukev, ter izusti besede: „Bog in sveta ribca, da bi bukev padla“, in že leži na tleh. On se pa na njo usede, zopet znane besede pregovori, in bukev se začne naravno proti domu gibati. Pot je peljala mimo grada, u ktemer je ravno mlada gospodična u oknu stala. Čudno se jej zdi, da bukev sama nerodneža nese, mesto da bi jo on s konji domu vlekel, ter od čuda zavpije: Glej ga nerodneža, mesto da bi on bukev nesel, nese pa bukev tebe, ti si zares kak copernik. „To mu je bilo preveč, misli si, počaj ti bom že pokazal, da sim copernik, ter od jeze u imenu svete ribce poželi, naj bi gospodična noseča postala, in gre svoj pot naprej. Ko na bukvi domu prijava, si mačoha misli, no zdaj pa vem, da jo zna coprati, ter ga s besedami: „Poberi se mi copernik iz pred oči, jaz te ne terpim dalje doma“ in ga tako iz hiše spoka. Kér ni vedel, kam se obernuti, se u grajsino za pastirja ponudi in ostane.

Gospodična pa je porodiila prav zalega fantička, od kterež nikdo ni vedel, kdo da je njegov oče. Ko je fantič že tri leta star bil, je povabil posestnik vse viteze tiste dežele na veselico. Prav dobre volje so se imeli. Med tim pelje grajsak svoje drage goste u prostrano sobo, kjer je tri leta stari fantič s zlatim jabelkom u rokah postupal. Grajsak je namreč rekel, komur bode fantič jabelko podaril, tisti je njegov oče. Alj fantič nobenemu ni hotel jabelka iz rok dati. Od tega pa je tudi zdajšni pastir slišal, in se je tudi u tisto sobo podal, kakor bi gospoda poiskati hotel. Ko vrata odpre, mu otrok že nasproti leti, ter mu jabelko ponudi. Grajsak pa še vendar neče verjeti, da bi bla njegova hčer s pastirjem otroka imela, in pravi: „Ako bodeš ti pred vagan ore-hov preštel kakor jaz pečeno kokoš razrezal, tada bom ti še le vérjel, da je otrok tvoj.“ S tim je tudi zadovoljen, in si pusti orehe prinesti, gospod pa kokoš, in obadva se spravita na delo. Pastir se kar neogleda na gospoda, kaj on dela; ampak orehe hitro premeljava, in vsako-

krat reče: „Bog in sveto ribca, in ta dva orešca.“ Gospod pa si misli, saj sem tako jaz pred gotov kakor ti, in vpira na njega oči. In glej! pastir je orehe že preštel, še preden je gospod kokosi načel. To ga razjezi. Nikakor še verjeti ne more, da bi bil pastir oče tega otroka. U jezi pa zapove, da naj, hčer, pastirja in otroka u sod zmašijo, in u vodo veržejo. Zala gospodična se je u sodu jokala, ker se je gotove smerti bala. Alj pastir jo tolaži s besedami: „Nikar se ne boj, dokler sim jaz pri tebi, se ti nič hudega pripetilo ne bode.“

Kadar se mu zdi, da je sod po vodi že dosti daleč priplaval, reče naj sod na suho skoči, in se raztreši. Že so na suhem in vidijo pred seboj lep grad, in grejo naravnost u njega. Ko u grad pridejo, jih vse s veselim glasom: Živio naš gospod! pozdravi, in tukaj ostane prejšni pastir zdaj žlahten gospod.

P. Brašovar.

Književni pregled.

---

* Kakor Novice naznanijo, je naš nevtrudljivi slov. pesnik in pevec Miroslav Vilhar ravno dva zvezka svojih pesem s napevi vred izdal. Pervi zvezek obseže pesmi: „Ipava“ „pri lunii“ „slovo od Minke“ „oh da bi le vedla!“ in „zdihlej“ — drugi pa pesmi; „sercu“ „prezgodna smert“ „zagorska“ „prijazne oči“ „napitnica“ in „v stražnici.“ So neki prav krasno natisnjene in se pri Kleinmajerju in Bambergu v Ljubljani dobijo. Vsak zvezek velja 30 kr. sr. Donesek iz taisah je namenjen nesrečnim Baškim Slovencem v pomoč. — Ni dvomiti, da si jih bo vsak domorodec priskerbel. Samo to še želimo, da bi jo te pesme tudi k nam čez Ljubelj priomale, kjer jih že težko pričakujemo.

* V Zagrebu je izšlo: „kratko krasoslovje o pěsništvu“ s dodanim pregledom najglasovitiših pěsníkov gerških, rimskih, romanských, engleských, nemškých in slavenských. Složeno po našem iskrenem domorodcu Iv. Macunu.

To dělo je takо pisano, da se povsod jemlje obzir na jugoslavensko pěsništvo in posebno na našo narodno poezijo. Da je v tej knjižici v razmerju naj več jugosl. pěsníkov zapadeno, je vse hvale vrědno, ker je takо pisana, da se more tudi za šolsko knjigo upotřebuje. Velja le 15 kr. sr.

* V Novosadu izhaja: „Knjiga za dobre celi.“ Piše jo nekoliko Serbov in vredjuje Bogoboj Atanacković. Na korist pravoslavne cerkve in vdov pravosl. duhovnikov. Čena pervega zvezka je 30 kr. sr.

* Od ilirske „čitanke“ od g. Veberja (Tkalcuvića) za nižje gimnazije je že 15 pol natisnjene. Čelo dělo bo imelo okoli 20 pol.

* Slavni g. Macun je prestavil gerško slovnicu na ilirski jezik. Vis. c. k. ministerstvo uka jo je tudi že poterdiло.

Z m e s.

* Svetli ban je posjal gimnazialnemu učitelstvu v Zagrebu dopis, v katerem ga pozivlje, da bi se gledé na velik nedostatek šolskih knjig saj enkrat na vso moč poprijel prestavljanja in sostavljanja tacih bukev. Razun tega je določil vsakemu, ki do konca I. polletja prihodnjega leta kako valjano knjigo sostavi, razun darila, ki ga je vis. ministerstvo uka ustanovilo, še ravno toliko tudi iz domače zemaljske denarnice. Te poziv ni ostal brez uspēha. Učiteljstvo je deržalo berš skupščino in posamezne predmete med seboj razdelilo, da jih hoče do ustanovljenega časa dogovoriti. Hvala in čast častitemu učiteljstvu, še veča slava pa svetemu banu, ki se pri vsakej priložnosti tako iskreno za blagostanje in prosveto svojega naroda poganja! —

* Kardinal Mezzofonti, ki je lani zamerl, je zapustil knjižnico, ktera, kakor latinski imenik knjig pokaže, u 400 različnih jezicih pisane bukve zapopade.

* Dne 2. junija je zamerl v Tirnavi po 12 dnevnej bolézni v 26. letu česko-slovenski spisatelj in sovrednik izverstnega časopisa „Pohladý“ g. Mikulaš Dohnany. Od njega imamo „historijo povstanka slovenskeho z r. 1848.“

* Poljski godbeni skladatel g. Antonin Kocipinski, kteri je nekaj časa na Dunaju prebival in se ravno sedaj čez Prag, Lipsko, Berolin in Krakov do svoje domovine ruskega Podolja vraca, je jel izdajati sbirko svojih skladb pod nadpisom „Pieśni Słowiańskie“ s polskim, ruskim, českim in serbskim textom za eden glas in glasovir; Pervá čast v treh svežčkih zapopade: Spev Minasovića „Błoga ta matenka twoja“ pesem Bogdana Zaleski-ga „Hop, hop cwałem koniu wrony“ in Kaminski-ga „Wyszedł chłopiec w brzeg strumienia.“

Pogovori vredništva. Č. g. O. C. v F. Seréna hvala za poslane knjige; jih bomo po Vašej želji razdelili. Zastran manj znanih slovenskih besedi Vas poprosimo jih poslati, da se slovar čedalje bolj dopolniti zamore. G. M. Ž v B. Vaši psmici bomo s veseljem uverstili. Ali bi nam ne hotli tudi Vašega pravega imena razodeli? Prosimo G. V. K. Vnovič poslane pregovore smo prejeli. Zahvalimo. Če nam temnejše malo razložite, bo nam prav drago. Iz Dunaja še nič nismo dobili. G. V. v G. Vaša povest bo v kratkem uverstena. Lépa hvala za njo.

Opomba. Doslej smo navadno častitim naročnikom Béelo še čez čas, za kterege so naročeni bili, po redu pošiljali. Primerilo se je pa, da so jo nam neki posamezni domorodci s prav grenkimi besedami nazaj poslali, kakor bi jih s našim listom siliti hotli. Zategadel naj nam častiti g.g. domorodci tega za zlo ne vzemejo, da bomo vprihodnje Béelo samo tistim gospodom pošiljali, ki naročnino odrajtajo ali pa saj oznanijo, da želijo „Béelo“ tudi dalej prejemati in po priložnosti denarje pošlejo.

Vredn.